

KUK z HARAVARV

kultúra pre uši a kukadlá

TOP 5 KUK
výber redakcie

novinka

KUKaj, čo sa deje!
Prehľad podujatí

KUKni,
čo odporúča Max!

KUKulum
KUKviz

Majkin **KUK** za oponu

KUKompas

Príhovor ŠÉFREDUCTORA

Milí KUKnáči,

haaaaaapčí!! Máj je teda zvláštny mesiac. Všetko kvitne, všetci chcú byť vonku... a ja vám teraz budem tvrdiť, že sa oplatí ísť aj dnu. Nebojte, má to dobrý dôvod!

Prichádza totiž **Noc múzeí a galérií!** Čas, keď sa múzeá nezatvárajú, ale naopak, otvárajú dokorán. A to aj večer. A keď sa niečo deje večer, už to samo o sebe stojí za pozornosť, no nie?

Zrazu sa z výstavy stáva dobrodružstvo, z galérie miesto plné svetiel a z detí objaviteľia, ktorí nepotrebujú veľa vysvetľovania. Stačí ich tam zobrať. Ale aby som bol spravodlivý – máj toho ponúka oveľa, oveľa viac. Po celom kraji sa rozbiehajú **Župné dni**, pribúdajú predstavenia, výstavy aj podujatia, kde sa dá stráviť čas spolu a zábavne.

A keďže viem, že plánovanie nie je vždy najobľúbenejšia disciplína (ani moja nie), pripravili sme pre vás novú rubriku **KUKaj, čo sa deje!** – rýchly prehľad toho, kam sa oplatí vybrať.

A aby toho nebolo málo, v tomto čísle sa v rubrike **KUKompas** pozrieme na svet, kde ožívajú príbehy inak než v knihách – **na bábkové divadlo**. Zistíme, ako sa bábky vyrábajú, ako sa s nimi pracuje a prečo dokážu povedať viac, než sa na prvý pohľad zdá. A samozrejme sa pozrieme aj na to, ako silná je tradícia bábkového divadla v Košickom kraji.

Tak si KUKnite, vyberte a pokojne vezmite so sebou aj niekoho ďalšieho.

váš šéfreDUCTor Kaško

OBSAH ČÍSLA

• Príhovor šéfreDUCTora	2	• KUKaj tu, čo odporúča Max!	8
• MAPA krajiny HARAVARA	3	• Majkin KUK za oponu	9
• TOP 5 výber redakcie	4 - 6	• KUKulum: tipy pre školy	10
• Posledná šanca KUKnúť	6	• KUKompas: fakty o Haravare, ktoré ťa prekvapia	11
• KUKaj, čo sa deje	7	• KUKvíz: Vedel/a si, že...?	12

Online magazín KUK z Haravary pre vás pravidelne pripravuje Krajská organizácia cestovného ruchu Košice Región Turizmus

info@haravara.sk

www.haravara.sk

 @haravara_detskysvet

 @Haravara

MAPA krajiny HARAVARA májové tipy

1. KOŠICE

- **Východoslovenské múzeum**
A predsa sa točí (výstava)
600 rokov pozdíšovskej keramiky (výstava)
Európsky deň minerálov (podujatie)
Košická noc múzeí a galérií (podujatie)
- **Východoslovenská galéria**
František Blažo – všetko do času (výstava)
Kreatívny labyrint (podujatie)
- **Slovenské technické múzeum**
Legosvet podľa Samka (výstava)
- **Steelpark – Park vedy**
Májové workshopy (workshopy)
- **Botanická záhrada UPJŠ Košice**
Cassovia Bonsai (výstava)
- **Kunsthalle / Hala umenia**
The Next Step – majstrovstvá SR v tanci (podujatie)
- **ÚĽUV – Regionálne centrum remesiel**
Jednoducho majstri (výstava)
- **OC Galéria Košice**
Folklórna terasa (podujatie)
Deň matiek (podujatie)
- **Knižnica pre mládež mesta Košice**
Rozčítajme Košice (podujatie)
Výstava prác žiakov SZUŠ (výstava)
Punktík 2026 (výstava)
- **Divadlá**
Štátne divadlo Košice, Divadlo Thália, Divadlo Romathan,
Staromestské divadlo, Divadlo Veritas, Bábkové divadlo
Košického kraja (májový program predstavení)

2. GELNICA

- **Banické múzeum**
Noc múzeí a galérií (podujatie)

3. TREBIŠOV

- **Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína**
Hodváb, zlato a moc (podujatie)

4. MICHALOVCE

- **Zemplínska knižnica**
Hravá paleta (výstava)
- **Krajská hviezdáreň a Zemplínske KC**
Vesmír očami detí (výstava)
EKO dni (podujatie)
60. výročie Zemplínskej šíravy (podujatie)
- **MsKS Michalovce**
Spievankovo: Angličtina (podujatie)

5. SPIŠSKÁ NOVÁ VES

- **Múzeum Spiša**
Vesmír očami detí (výstava)
Syseľ (expozícia)
- **Galéria umelcov Spiša**
Máj v galérii (výstava, program)
Nedeľný kreatívny ateliér (podujatie)
Deň matiek v galérii (podujatie)
- **Spišské divadlo**
májový program predstavení

6. ROŽŇAVA

- **Banické múzeum**
Noc múzeí a galérií (podujatie)
- **Divadlo Actores**
májový program predstavení

7. BETLIAR

- **Kaštieľ Betliar**
Noc múzeí a galérií – podujatie

TOP 5 VÝBER REDAKCIE

1.

NOC MÚZEÍ A GALÉRIÍ

vybrané múzeá a galérie, Košice a Košický kraj

Jedinečný večer, keď sa múzeá a galérie menia na živé priestory plné programu, svetla a objavovania. Deti zažijú kultúru inak – cez zážitok, nie cez vysvetľovanie. Ideálny tip na spoločný večer, ktorý má atmosféru.

- Košice a miesta v Košickom kraji
- Vek: 5+
- Trvanie: 16. 5. (Košice) / 23. 5. 2026 (celý kraj)
- Viac info: www.nmag.sk

2.

ROZČÍTAJME KOŠICE

Knižnica pre mládež mesta Košice

Literárny festival, ktorý približuje knihy hrovou formou. Stretnutia, čítania aj aktivity ukazujú, že príbehy môžu byť rovnako silné ako zážitky vonku. Pre deti aj rodičov, ktorí chcú objaviť nové čítanie.

- Košice, Knižnica pre mládež mesta Košice
- Vek: 6+
- Trvanie: 22. 5. – 23. 5. 2026
- Viac info: www.kosicekmk.sk

3.

STROJ ČASU

Divadlo Actores, Rožňava

Divadelné predstavenie, ktoré berie divákov na cestu naprieč časom. Dynamické, vizuálne zaujímavé a dostatočne hravé na to, aby zaujalo aj deti. Výlet do Rožňavy môžete spojiť s kultúrnym zážitkom.

- Rožňava, Divadlo Actores
- Vek: 6+
- Trvanie: 10. 5. 2026
- Viac info: www.predpredaj.zoznam.sk

4.

**PRÍBEH ANDRÁSSYOVCOV
VŠETKÝMI ZMYSLAMI**

Múzeum a KC južného Zemplína, Trebišov

Interaktívna expozícia, ktorá zapája viac než len zrak. Deti môžu skúmať, objavovať a vnímať históriu cez rôzne zmysly. Zážitok, ktorý funguje aj pre tých, ktorí pri klasických výstavách dlho nevydržia.

- Trebišov, Múzeum a KC južného Zemplína
- Vek: 5+
- Trvanie: dlhodobá expozícia
- Viac info: www.muzeumtrebisov.sk

5.

**NOC MÚZEÍ A GALÉRIÍ:
INTERFERENCIA**

Galéria umelcov Spiša, Spišská Nová Ves

Večerný program v galérii, ktorý pracuje s priestorom, svetlom a atmosférou. Menej ruchu, viac vnímania – ideálne pre pokojnejší zážitok. Dobrá voľba, ak chcete zažiť Noc múzeí mimo veľkého mesta.

- Spišská Nová Ves Galéria umelcov Spiša
- Vek: 6+
- Trvanie: 23. 5. 2026
- Viac info: www.gus.sk

posledná šanca **KUKnút'**

MAX A MAJKA: „Viete, čo je na výstavách trochu zákerné? Že tu nie sú navždy! Niektoré cestujú, iné sa po pár týždňoch jednoducho zbalia a zmiznú. A potom si povieš – pôjdem nabudúce... a zrazu je neskoro. Preto sme pre vás vybrali tie, ktoré sa oplatí stihnúť práve teraz. KUKni na ne skôr, než odídu!“

KOŠICE

- Botanická záhrada UPJŠ
Cassovia Bonsai 2026
do 11. mája 2026
- Východoslovenské múzeum
Európsky deň minerálov
do 12. mája 2026
- Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV)
Jednoducho majstri KE
do 31. mája 2026

TREBIŠOV

- Múzeum a KC južného Zemplína v Trebišove
Hodváb, zlato a moc
do 31. mája 2026

KUKAJ, čo sa deje

Župné dni

kultúra, ktorá nezostáva na jednom mieste

5. 5. Moldava nad Bodvou

8. 5. Spišská Nová Ves

15. 5. Michalovce

22. 5. Gelnica

29. 5. Košice

Počas mája sa kultúra v kraji doslova dáva do pohybu. Župné dni Košického samosprávneho kraja prinesú program postupne do viacerých miest, vždy trochu iný, ale s rovnakou myšlienkou: stretnúť sa, zažiť a byť spolu. Na jednom mieste nájdete vystúpenia, tvorivé aktivity pre deti, ukážky tradícií aj sprievodný program, ktorý prirodzene zapadne do dňa vonku.

Nemusíte nikam ďaleko cestovať. Stačí si počkať, kedy prídu k vám. (Alebo sa vybrať za nimi.)

Ž U P N É
D N I 2 6

CESTA UMELECKÝM PARKOM

Rožňava, 4. 5. 2026

Jednodňové podujatie prepájajúce umenie a verejný priestor. Program zahŕňa tvorivé aktivity, prechádzky aj interakciu s umeleckými prvkami v parku. Vhodné aj pre deti, ktoré radšej objavujú ako sedia.

[Viac info](#)

BALÓNOVÁ FIESTA

Košice, 27. – 31. 5. 2026

Medzinárodné podujatie s účasťou teplovzdušných balónov, ktoré štartujú v ranných a večerných hodinách (v závislosti od počasia). Súčasťou býva aj sprievodný program pre verejnosť. Sledujte časy vzletov – práve tie sú najväčším zážitkom.

[Viac info](#)

60. VÝROČIE ZEMPLÍNSKEJ ŠIRAVY

Stredisko Medvedia hora (30. – 31. 5.)

Oslavy významného výročia jedného z najnavštevovanejších rekreačných miest regiónu. Program dopĺňajú kultúrne vystúpenia a aktivity pre rodiny. Ideálna kombinácia výletu k vode a podujatia.

[Viac info](#)

KUKni, čo odporúča Max!

Čaute, kamoši!

zbytočne sa budeme rozpisovať – máj je tu a je toho toľko, že si neviem vybrať ani ja. Tak dávam aspoň pár tipov, ktoré určite nevynechám (okrem Noci múzeí a galérií – to je jasné). V Košiciach by som začal v SteelParku. Májové workshopy znamenajú pokusy, skúšanie a veci, ktoré si môžete vyskúšať na vlastné ruky. Presne môj štýl. Keď už budem v Slovenskom technickom múzeu, zastavím sa aj na výstave **Legosvet podľa Samka**. Lebo... svet z lega naživo? To netreba dlho vysvetľovať.

Vo Východoslovenskej galérii ma zaujíma **Kreatívny labyrint**. Vyzerá to na miesto, kde sa nielen pozerá, ale aj skúša. Som zvedavý, či sa z neho dostanem von. V Krajskej hviezdárni a Zemplínskom kultúrnom centre chystajú **EKO dni** – vesmír, príroda a veci okolo nás. To znie ako kombinácia, ktorú chcem preskúmať. A ešte si nenechám ujsť predstavenie **Maugli** v Bábkové divadlo Košického kraja. Džungľa, zvieratá a príbeh – to beriem.

Tak čo, kamoši – kam idete vy? Ja mám síce plán... ale ten sa ešte môže zmeniť.

• Viac info: **SteelPark – Májové workshopy**
Kreatívny labyrint – VSG
Maugli – Bábkové divadlo Košického kraja

Legosvet podľa Samka – Slovenské technické múzeum
EKO dni – KHaZKC Michalovce

Majkin KUK ZA OPONU DIVADLÁ V KOŠICKOM KRAJI

Tento mesiac som sa rozhodla, že si vyberiem predstavenia, pri ktorých viem, že sa bude niečo diať. Také, kde sa nielen pozerá, ale aj prežíva. Ako prvé ma zaujalo predstavenie O Paľovi, čo sa ani čerta nebál v Štátnom divadle v Košiciach. Už len názov znie ako poriadne dobrodružstvo, a presne také príbehy mám rada. Ďalej som si vybrala predstavenie Maugli v Bábkovom divadle Košického kraja. Džungľa, zvieratá a príbeh, ktorý poznám... ale naživo to môže byť úplne iný zážitok. Hrajú ho viackrát - 22., 24., 26., 27. a 28. mája - takže si viem vybrať deň podľa nálady. A zaujalo ma aj Spievankovo: Angličanina - interaktívny koncert, ktorý sa koná v MsKS Michalovce aj v Kulturparku v Košiciach.

Podťe so mnou KUKnúť za oponu - máj bude plný príbehov, ktoré sa dejú priamo pred očami.

- Bábkové divadlo Košického kraja
Guľko Bombuľko, 7. 5. 2026
Filipko a ježibaba, 3. a 6. 5. 2026
Nádherný utorok, 13., 14. a 17. 5. 2026
Maugli, 22., 24., 26., 27. a 28. 5. 2026
NE/PO/slušná Linda, 31. 5. 2026
www.bdke.sk

- Národné divadlo, Košice
O Paľovi, čo sa ani čerta nebál, 3. a 31. 5. 2026
www.sdke.sk

- Kulturpark, Košice
Spievankovo - Angličanina, 23. 5. 2026
www.k13.sk

- Divadlo Anička, Košice
Hlúpy Jano, 3. 5. 2026
www.arealanicka.sk

- Spišské divadlo, Spišská Nová Ves
Perníková chalúpka, 11. 5. 2026
Janko Hraško, 18. 5. 2026
www.spisskedivadlo.sk

- Divadlo Actores, Rožňava
Pinokio, 24. 5. 2026
www.actores.sk

- MsKS Michalovce
Spievankovo - Angličanina, 16. 5. 2026
www.kultura.michalovce.sk

NE/PO/slušná Linda

Pinokio

KUKulum

tipy pre školy

Drahí učitelia, školskí sprievodcovia a všetci, ktorí meníte učenie na dobrodružstvo, máj prináša učenie v rôznych podobách. Počas Noci múzeí a galérií budú deti objavovať nové veci večer s rodičmi – trochu inak než zvyčajne.

A cez deň? Ten patrí vám. Je to skvelý čas vyraziť so žiakmi mimo triedy - do múzeí, galérií či na podujatia, kde sa učia cez zážitok a vlastnú skúsenosť. Mnohé si totiž zapamätajú lepšie, keď to zažijú naživo. Tento mesiac som pre vás vybral tipy, ktoré spájajú objavovanie, tvorivosť a zvedavosť.

A tu sú moje májové KUKulumné tipy:

EURÓPSKY DEŇ MINERÁLOV

Východoslovenské múzeum, Košice
12. 5. 2026

Podujatie zamerané na svet minerálov, hornín a prírodných pokladov. Vhodné na prepojenie s prírodovedou – žiaci si môžu lepšie predstaviť, ako vznikajú veci, ktoré bežne držia v ruke.

Praktický tip na „živú“ hodinu geografie alebo prírodovedy.

[Viac info](#)

VÝSTAVA PRÁC ŽIAKOV SZUŠ

Knižnica pre mládež mesta Košice
do 24. 5. 2026

Prezentácia tvorby žiakov základnej umeleckej školy. Ukazuje, čo všetko dokážu deti vytvoriť, keď dostanú priestor.

Motivácia pre vlastnú tvorbu aj diskusiu o umení.

[Viac info](#)

FRANTIŠEK BLAŽO

Východoslovenská galéria, Košice
do 31. 5. 2026

Výstava venovaná významnému autorovi ponúka priestor na vnímanie výtvarného umenia v súvislostiach. Vhodné pre starších žiakov – rozvíja vizuálne myslenie aj diskusiu.

Ideálne na spojenie s výtvarnou výchovou alebo dejinami umenia.

[Viac info](#)

PUNKTÍK 2026 VÝSTAVA ILUSTRÁCIÍ

Knižnica pre mládež mesta Košice
do 15. 5. 2026

Výstava ilustrácií Daniely Olejníkovej, ktorá prepája literatúru a vizuálne umenie. Žiaci môžu sledovať, ako sa text mení na obraz.

Vhodné pre slovenský jazyk aj výtvarnú výchovu.

[Viac info](#)

VESMÍR OČAMI DETÍ 2026

Krajská hviezdáreň a Zemplínske KC, Michalovce
do 7. 5. 2026

Výstava súťažných prác, ktoré ukazujú, ako deti vnímajú vesmír. Inšpiratívne najmä pre mladších žiakov – prepája fantáziu s témou vesmíru.

Dobré prepojenie s prírodovedou aj výtvarnou výchovou.

[Viac info](#)

LETNÁ RIŠA ROZPRÁVOK PODĽA PAVLA DOBŠINSKÉHO (Meteorit Theatre)

MsKS, Michalovce
21. 5. 2026

Divadelné spracovanie klasických slovenských rozprávok. Vhodné ako doplnenie k učivu – známe príbehy v živej podobe.

Prepojenie literatúry so zážitkom.

[Viac info](#)

KUKompas

fakty o HARAVARE, ktoré ťa prekvapia

Boli ste už niekedy v bábkovom divadle? A zamýšľali ste sa niekedy nad tým, ako také bábkové divadlo vzniklo? Májový KUKompas vám tieto otázky zodpovie

Bábkové divadlo totiž nie je len detská zábava, ale divadelná forma s veľmi dlhou históriou. Jeho korene siahajú až do **stredoveku (12. - 13. storočia)**, keď bábkari cestovali medzi mestami a na trhoch či námestiach rozprávali príbehy. Bábkové predstavenia boli v tom čase často jediným spôsobom, ako sa ľudia dostali k divadlu – najmä tí, ktorí nevedeli čítať alebo nemali prístup do kamenných divadiel.

Na území Slovenska sa bábkárstvo výraznejšie rozvíjalo v **19. storočí**, keď sa z potulných bábkarov začali postupne stávať profesionálni umelci. Skutočný zlom však nastal po roku 1945, keď vznikli prvé stále bábkové divadelné scény a bábkové divadlo sa začalo vnímať ako plnohodnotné profesionálne umenie.

Dnes už bábkové divadlo nie je len „rozprávka pre deti“. Je to moderná divadelná forma s hercami, réžiou aj scénografiou. Samotné bábkové postavy majú rôzne podoby – **marionety ovládané nitkami, javajky na tyčiach, manuálne bábkové na ruku** či veľké javiskové postavy, ktoré často ovláda viac hercov naraz. Zaujímavosťou je samotná výroba bábok. Nie je to rýchla práca – jedna báбка môže vzniknúť **aj niekoľko dní až týždňov**, pretože sa rieši len jej vzhľad, ale aj spôsob pohybu. V moderných inscenáciách sa niekedy využívajú aj mechanické alebo elektronické prvky, ktoré pomáhajú bábkam pôsobiť ešte živšie.

A prečo bábkové divadlo funguje dodnes? Pretože má jednu špecifickú vlastnosť – **nehrá realisticky ako človek, ale symbolicky**. Práve to často spôsobuje, že mu deti aj dospelí veria iným spôsobom než klasickému herectvu. V Košickom kraji túto tradíciu udržiava najmä Bábkové divadlo Košického kraja, ktoré patrí medzi najvýznamnejšie bábkové scény na Slovensku a nadväzuje na dlhoročnú tradíciu bábkárstva v regióne.

A jeden fakt na záver, ktorý by si mal zapamätáť: **Bábkové divadlo patrí medzi najstaršie divadelné formy v Európe – vzniklo ešte skôr, než mali mnohé mestá svoje stále kamenné divadlá.**

archív TASR, autor M. Borodáčová, 18. apríla 1972

Foto: archív TASR, autor M. Slosiariková, 4. septembra 1961

KUKVIZ

spoznávame Haravaru

1. NOC MÚZEÍ A GALÉRIÍ

podujatie: Noc múzeí a galérií

Kde vznikla tradícia Noci múzeí a galérií?

- A) v Nemeckou v roku 2000
- B) vo Francúzsku v roku 2005
- C) v Taliansku v roku 2004
- D) v Rakúsku v roku 2001

(B) vo Francúzsku v roku 2005

MAX: „Začalo to vo Francúzsku, keď sa múzeá prvýkrát otvorili aj večer pre verejnosť. Odvtedy sa z toho stal európsky hit – a dnes si to môžeme užiť aj u nás.“

2. LITERÁRNY FESTIVAL

podujatie: Literárny festival / Dobšinský a rozprávky

Kto je najznámejší zberateľ slovenských ľudových rozprávok z Košického kraja?

- A) Janko Kráľ
- B) Pavol Dobšinský
- C) Martin Kukučín
- D) Ľudovít Štúr

(B) Pavol Dobšinský

MAJKA: „Dobšinský zachránil stovky rozprávok pred zabudnutím. Bez neho by možno mnohé príbehy, ktoré dnes poznáme, vôbec neexistovali.“

3. STROJ ČASU

podujatie: Stroj času

Čo znamená „čas“ v prírodných vedách?

- A) vec, ktorú vieme zastaviť
- B) veličina, ktorá vyjadruje poradie a trvanie dejov
- C) typ energie
- D) pohyb Zeme okolo Slnka

(B) veličina, ktorá vyjadruje poradie a trvanie dejov

MAX: „Čas si nevieme chytiť do ruky, ale vieme ho merať. Pomáha nám povedať, čo bolo skôr, čo neskôr a ako dlho niečo trvalo.“

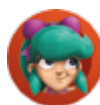
4. MÚZEUM BEZ BARIÉR

podujatie: Príbeh Andrassyovcov všetkými zmyslami

Ktoré zmysly človeka využíva pri vnímaní okolia?

- A) iba zrak a sluch
- B) zrak, sluch, hmat, čuch a chuť
- C) iba hmat a chuť
- D) iba zrak, sluch a rovnováhu

(B) zrak, sluch, hmat, čuch a chuť

MAJKA: „Naša výstava je postavená práve na tom, že svet nevnímame len očami. Každý zmysel nám pomáha pochopiť veci inak – a spolu vytvárajú celý obraz.“

5. INTERFERENCIA

podujatie: Interferencia

Čo je interferencia?

- A) miešanie farieb
- B) stretávanie a vzájomné ovplyvňovanie vln
- C) typ gravitácie
- D) pohyb planét

(B) stretávanie a vzájomné ovplyvňovanie vln

MAX: „Keď sa stretnú dve vlny, môžu sa zosilniť alebo oslabiť. To je interferencia – fyzika, ktorú vidíme napríklad aj v zvuku alebo svetle.“

